

Fasaxa Shaqada: Ciidaha Dhalashada, Korinta, Xafladaha Dugsiga

Time Off from Work: Birth, Adoption, School Events

Sharciga Fasaxa Qoyska (FMLA)

Haddii aad ka soo baxdo shuruudaha, sharciga dawladda dhexe ee lagu magacaabo FMLA ayaa xuquuq kuu siinaya in aad qaadan karto ilaa 12 bilood oo fasax ah. Shaqadaada waa lagu heydayaa haddii aad qaadato fasaxa FMLA. Taasi waxa ay ka dhigan tahay in shaqadaada dib laguugu soo celiyo ama lagu siiyo mid u dhiganta dhamaadka fasaxa FMLA.

Haddii uu kuu ururay fasax bukaan ama fasax caadi ah, waxa aad isticmaali kartaa mudada fasaxa FMLA. Waxaa laga yaabaa in madaxdaadu kugu khasbaan in aad isticmaasho. Mudada aad fasaxa ku jirto, ceymiskaaga caafimaadka waad heysaneysaa sidii adiga oo sheqeynaya oo kale. Waa in aad bixisaa lacagta bisha ee ceymiska.

Ma ka soo baxay shuruudaha FMLA?

Si aad xaq ugu yeelato waa FMLA, waa:

- 1) In aad u shaqeyso loo shaqeyaha sharcigan qabanayo (50 ama wax ka badan oo shaqaale ah muddo 20 todobaad ah)
- 2) In aad shaqeyso 1,250 saacadood 12ka bilood ee ka horeeya inta aanu fasaxa bilaaban. ka hor
- 3) In aad ka shaqeyso goob ay 50 ama wax ka badan oo shaqaale ah ka shaqeyaan ama meel u jirta 75 mayl, oo aad
- 4) Aad ka shaqeyso goobtaas ugu yaraan 12 bilood.

Waa maxay sababaha aan u isticmaali karo fasaxa FMLA?

Shaqaalaha oo dhan waa ay isticmaali karaan fasaxooda FMLA iyaga oo isu raacinaya sida ay u doortaan:

- Dhaawac khatar ah oo jirka ama maskaxda ah oo u baahan daryeel caafimaad.
- Si ay u xanaaneeyaan waalid, xaas/say, ama ilmo xaalad caafimaad oo khatar ah la soo deristay.
- Qaliin, ama bogsashada qaliinka ka dib.

Haweenkii shaqaale ah ee uur leh ama dhala ilmo ayaa isticmaali kara 12 todobaad oo fasaxa FMLA isku dhafka sida soo socota:

- dhalmada ka hor
- in aysan wax qabsan karin uurka dartiis (tusaale ahaan, walaca)
- naafanimu kaga timaada xagga uurka dhalmada ka dib. Xilliga dhalmada ka dib. Waxa ay qeyb ka noqon kartaa naafada mudada gaaban ah.
- la joogista ilmaha dhalmada ka dib inta mudadu ka dhamaato.

Waalidka shaqaalaha ah ee aan ilmaha uurka ku sidin iyagu waxa ay u isticmaali karaan 12 asbuuc ee Fasaxa Qoyska ah (FMLA) qaab walba oo ka mid ah kuwan soo socda:

- Inuu xanaaneeyo xaas xaaladeedu khatar ku jirto, oo ay ka mid tahay xaaald la xiriirta uurka.
- la joogista ilmaha dhalmada ka dib.

Ma kala qeybsan karaa fasaxa FMLA?

Haa. Waxaa lagu ogol yahay in aad FMLA u qaadan si joogta ah ama kala googo'an. Fasaxa waxa looqaadan karaa qeybo yaryar. Tusaale ahaan, haddii aad leedahay balan dhakhtar todobaadkii hal mar 3da galabnimo, laakiin aad inta badan shaqeyso ilaa 5ta galabnimo, waxa aad qaadan karata fasax kala googo'an todobaadkii hal mar muddo laba saac si aad caafimaadkaaga u daryeesho.

Fiio gaar ah: Fasaxa ilmaha dhashay aad la joogto si aad isu barataan qaado hal mar oo xiriir ah, haddii aan loo shaqeyyuhu ogolaan si ka duwan sidaas.

Maxaa la iga doonayaa in aan sameeyo si aan u qaato FMLA?

Waa in aad goobta shaqada siisaa 30 maalmood oo ogeysiis ah, haddii aad. Haddii aadan siin, ogeysiis sida ugu dhaqsaha badan. Waa in aad u sheegto goobta shaqada sababaha aad uga soo baxday shuruudaha FMLA. Kani waa xafiiskaaga shaqaada oo ogsoon in aad weydiisaneyso FMLA. Fasax bukaan oo aad weydiisato kaliya kuma filna.

Loo shaqeyyaha waxa uu ku weydiisan karaa cadeyn ku saabsan xaaladda, sida cedyn uu soo qoro dhakhtarkaaga. Loo shaqeyyaha waxa uu la xiriiri karaa dhakhtarkaaga si uu hubiyo macluumaaka.

Sharciga Minnesota Uuureyda Iyo Waalidnimada Ee Fasaxa

Sharciga waxa ogol yahay ilaa 12 todobaad oo faax lacag la'aan ah:

- waalidka dhalay ama korsaday ee la xiriir dhalashada ama ilmo aad korintooda la wareegeyso.
- Qof dumar ah xilliga uurka, ama naafanimu kaga timaadda uurka, dhalmada ama xaalado la xiriira.

Xaaladaha qaarkood, fasaxa la xiriira dhalmada ama la wareegidda ilmo aad korsato waa in la qaataa 12 bilood gudahood ee xiliga dhalamada ama la wareegidda ilmaha.

Waxa aad xaq u leedahay inuu kuu sii socdo ceymiskaaga caafimaadka ee shaqada inta aad fasaxa ku jirto, laakiin waxaa suurogal ah in aad bixiso kharashka ceymiska ee bil kasta.

Haddii aad ka soo baxdo shuruudaha Sharciga Minnesota ee Uurka iyo waalidnimada, waxaa laga yaabaa in qofka shaqalaha ah uu kuu xisaabo labadaba isku mar si uu uga hortago in aad laba fasax qaadato Laakiin shaqaalaha uurka leh waxa ay qaadan karaan fasax caafimaad oo daryeelka **uurka ah** darayo waqtigaa 12 asbuuc ee fasaxa uurka loo qaato. Daryeelka uurku waa waqti ka horeeya dhalimada. Waxaa laga yaabaa in goobta shaqada fasax laga siiyo haddii aad qaadaneyso macaashka ama aad fasaxa u qaadaneyso Uurka ama Waalidnimada.

Waa in loo shaqeyaha kuu soo celiyaa shaqadaada ama ku siiyaa shaqo u dhiganta fasaxa ka dib.

Ma ka soo baxa Shuruudaha Sharciga Minnesota ee Uurka Iyo Waalidnimada?

Waxa aad qadan kartaan fasaxan haddii:

- 1) Aad u shaqeyso shirkad ay u shaqeyaan ugu yaraan 21 qof,
- 2) Waxa aad halkaas ka shaqaysay ugu yaraan 12 bilood fasaxa ka hor, oo
- 3) Ka shaqaysay ugu yaraan kala bar waqtiga (sida lagu qeexay sharciga u degsan loo shaqeyaha) 12kii bilood ee ka horeeyey fasaxa.

Fasaxa Waalid La Wareegaya Ilmo Uu Korsanayo

Haddii aad la wareegeyso ilmo aad korsaneyso laakiin aadan ka soo bixin shuruudaha fasaxa FMLA ama fasaxa waaalidnimada ee Minnesota, waxaa laga yaabaa in aad ka soo baxdo shuruudaha fasaxa la wareegidda ilmo aad korsato. Haddii loo shaqeyuhu kuu ogolaado fasaxa dhalimada ama uureyda, waa in ay ogolaadaan fasaxa la wareegidda ilmo aad korsaneyso.

Loo shaqeyaha u ogolaada in aabaha ilmaha u dhashay fasax u qaadan karo ama hooyadu u qaadan karto fasaxa uurka ama dhalimada waa inuu siiyaa waqti kaasoo u dhigma hooyada ama aabaha la soo wareegaya ilmo uu korsado. Laakiin waa inay ugu yaraan 4-asbuuc noqotaa. Fasaxaas waxa uu ka bilaabanayaa ka hor, ama waqtiga, ilmaha la keeno guriga. Waqtiga fasaxa ah waa in lagu beegaa marka ilmaha guriga la keeno ama la doonayo in ilmaha la xanaaneeyo.

U Fududeynta Uurka

Goobaha shaqada intooda badan waa in ay sameeyaan u fududeynta suuro galka ah ee shaqaalaha uurka leh oo weydiista. Laakiin shaqooyinku ma aha inay maciin bixiyaan haddii ay taasi shirkadda u keeni qaxar aan laga bixin karin marka laga reebo kuwan soo socda:

- Awoodida isticmaalka musqusha in badan iyo waqti cunto cunid iyo biyo cabid loo siiyo oo badan
- Awoodida in la fadhiyo inta la shaqeynayo
- Ku kooba wax qaadida 20 rodol

Haddii aadan ka soo bixin shuruudaha u degsan FMLA ama Sharciga Uureyda Iyo Waalidiinta ee Minnesota, waxa aad qaadan kartaa fasaxa uureyda si laguugu fududeeyo.

Hooyooyinka Nuujinaya

Haddii aad tahay hooyo nuujineysa, shaqaalaha waxaa waajib ku ah in ay ku siiyaan fasaxa suurogalka ah maalin kasta si aad naashaha caanaha uga saarto oo aad ilmahaaga meel ugu keydiso. Shaqaddu kaama ay yareyn karto lacagta aad ku shaqeyso iyadoo sababtu tahay qaadashada waqti aad caanaha naasaha caaga isaga listo. Waxaa kale oo suurogal ah, in aad fasax ka dhigan karto waqtiga nasashada ee horey laguugu qorsheeyey.

Shaqadaaddu waa inay isku daydo inay ku siiso goob aad caanaha naasaha isaga listo:

- waa in aysan aheyn suuliga ama qubeyska.
- waa in ay noqotaa meel qarsoon
- waa in ay noqotaa meel ka xiran shaqaalaha iyo dadweynaha.
- waa in ay noqotaa meel u dhow goobta shaqada, oo leh bareesada korontada.

Fasaxa Kulanka Dugsiyada Iyo Ciyaaraha Ardayda

Waxa aad qaadan kartaa ilaa 16 saacadood oo fasax ah 12kii biloodba si aad uga qeyb qaadato kulanka dugsiyada ama waxyaabaha la xiriira waxbarashada ardayda. Loo Shaqeeyaha khasab kuma aha in ay ku siiyaan fasax lacag lagu siiyo laakiin xaq ayaad u leedahay in aad fasax qaadato si aad uga qeyb qaadato kulanka dugsiyada iyo waxyaabaha la xiriira.

Ma ka soo baxa Shuruudaha Fasaxa Kulanka Dugsiyada Iyo Waxyaabaha La Xiriira

Waxa aad qadan kartaan fasaxan haddii:

- 1) Aad shaqaysay kala bar waqtiga
- 2) Ilmahaaga da'diisu ka yar tahay 18jir, ama 20 laakiin uu weli dhigto dugsiyada sare.
- 3) Kulanka dugsiyada iyo waxyaabaha la xiriira lama qaban karo waqti ka baxsan saacadaha shaqada, oo
- 4) Loo sheeqayaha ay waajib ku tahay inuu kuu fiidiyo u fududeynta suurogalka ah si aad fasax u qaadato.

Waqtiga Jiradda iyo Amaanka ee la Kasbadoo ee Minnesota

Waqtiga Jiradda iyo Amaanka waa fasax lacagtu kuu socoto oo khasab ku ah in shaqadaddu ay ku siiso aan ka ahayn inaad tahay:

- shaqaale dowladda dhexe,
- qandaraasle madax banaan,
- tabaruce ama dab-damiye lacagta la siiyo markii la wacaba, tabaruce ama shaqaale gawaarida gurmada degdeg ah oo lacag la siiyo markii la wacaba,
- mas'uul gobol oo la soo doortay, ama
- shaqaale beereed oo ku meelgaar ah

Waa khasab inaad hesho lacagta caadiga ah ee lagu siiyo inta aad jiradda ku maqan tahay. Laakiin tani ma ay jirto haddii lacagta lagugu siiyo gundhig kale oo aan ka ahayn mushaar, ama saacadle. Sidda gunno ama shaqo markaa aad qabato oo hal ah.

Lacagta ee caadiga ah kuma ay jiraan:

- gunooyinku,
- lacagta dheer lacagta caadiga ah ee saacadii lagu shaqeeyo ee waqtiyadda qaarkood la bixiyo,
- saacadaha dheeraadka ah,
- lacagta siyaadadda ee la bixiyo faystooyinka ama maalmaha qaarkood ee asbuuca,
- burooyinka, ama
- bakhshiishka

Ogow: Haddii lacag gunno ah uun aad ku shaqeeyso ama shaqo markaa qabanayso, waa khasab in lagu siiyo ugu yaraan lacagta ugu yar ee lagu shaqeeyo.

Lacagtan adigoo maqan lagu siinayo waxa ay dhici kartaa uun haddii iskuulka ilmahaaga ama goob ilmaha lagu hayo la xiro iyadoo sababtu tahay cimildda oo xun ama xaalad degdeg ah oo korortay.

Waxa aad kasban 1 saac oo jirro ama amaan ah 30 kii saac ee aad shaqeysaba. Waxa aad kasban kartaa ilaa iyo 48 saac sannad walba ama ka badanba haddii ay shaqadaaddu taa ay doorato. Haddii magaaladda aad ka shaqeysaa ay leedahay sharciyo kale oo ilaalin ah, shaqaddu waa inay taa u hogaansantaa.

Xaq ma u leeyahay Fasaxa Jiradda iyo Amaanka ee La Kasbado?

Waxa aad xaq u leedahay fasaxa jiradda iyo waqtiga amaanka haddii aad:

- u shaqayso ugu yaraan 80-saacadood sannad shaqo Minnesota iyo
- aadana ahayn qandaraasle madax-banaan.

Xaq baad u leedahay xataa haddii aad tahay shaqaale ku meelgaarka ah ama saacado yar shaqeeya. Qaar ka mid ah qoysaska daryeel-bixiyeyaasha ah iyagoo adeegsanaya deeqda gargaarka macmilka waxa ay dooran karaan inaysan qaataan fasaxan. Shaqaalaha ku jira heshiiska wadarta gorgortanka shaqaalaha ee saraha iyo dhismayaashu waxa ay dooraan karaan sidoo kale inaysan qaadab fasaxan.

Wixii su'aalo ah?

Minnesota Department of Labor and Industry (*Waaxda Shaqaalaha Iyo Warshadaha ee Minnesota*)

www.dli.mn.gov

(651) 284-5075 ama

1-800-DIAL-DLI (1-800-342-5354)

esst.dli@state.mn.us

U.S Department of Labor (*Wasaaradda Shaqada Ee Mareykanka*)

www.dol.gov/whd

1-(866) 4- USWAGE (5970) (1 (866) 487-9243)

Fasaxa Lacagtu socoto ee Minnesota

Fasaxa Lacagtu socotaa waa sharci Minnesota leedahay. Haddii lagu ogolaado (ka eeg qaybta xigta taa), waxa aad xaq u leedahay inaad qaadato ilaa iyo 12 asbuuc oo fasax caafimaad oo lacagi kuu socoto ah iyo ilaa iyo 12 asbuuc oo fasax qoyskaaga awgii aad u qaadato oo lacagi ku socoto sannadkii. Laakiin haddii aad qaadato labadda nooc ee fasaxa ah labadaba, kaliya waxa aad heli kartaa ilaa iyo 20 asbuuc oo fasax lacagi socoto wadar ahaan sannadkii oo dhan.

Fasaxa Lacagtu socotaa waa fasax qofka shaqadda loo haynayo. Taa macnaheedu waa shaqadaaddu waa khasab inay kugu celiso shaqadaaddii hore ama shaqo ah sidii shaqadaaddii hore oo kale dhamaadka waqtiga Fasaxa Lacagtu socoto. Xilliga aad fasaxa ku jirto, waa aad haysan isla kaarka caafimaad ee shaqadda iyo manfacyadda kaleba sidda manfacyadda hawlgabnimadda ama naafadda ee aad lahayd intii aad shaqeynaysay. Waa khasab inaad sii wado inaad bixiso qaybtaadda kharashaadka manfacyadda kaaga soo aada.

Xaq ma u leeyahay Fasaxa Lacagtu socoto ee Minnesota?

Si aad xaq ugu yeelato inaad qaadato Fasaxa Lacagtu, waa khasab inaad:

- 1) ka shaqeyso ugu yaraan waqtiga barkii Minnesota,
- 2) ka shaqaysay goobta shaqadda ugu yaraan 90 cisho,
- 3) kasbato ugu yaraan \$3,700 sannadkii la soo dhaafay (taasi waxa ay ka imaan kartaa in ka badan shaqo), iyo
- 4) inaad u baahan tahay inaad fasax u qaadato sabab caafimaad ama mid qoys (ka eeg qaybta xigta taa) oo socota ugu yaraan 7 cisho

Goorma ayaan isticmaali karaa Fasaxa Lacagtu socoto ee Minnesota?

Sababta aad u qaadnaysaa waa inay noqotaa sabab Fasaxa Lacagtu socoto xaq loogu yeesho. Kuwaa waxaa ku jira mid walba oo la mid ah sababahan:

Sababaha Fasaxa Caafimaad:

- inaad qabto cudur aad u culus,

Sababaha Fasaxa Qoyska:

- inaad u baahan tahay inaad daryeesho qof ehel ah oo cudurkiisu culus yahay,
- inaad u baahan tahay inaad daryeesho aadna laxowsato ilmo kuu dhashay, aad koriimo u qaadatay ama aad haysto,
- inaad u baahan tahay inaad gargaarto qof ehel ah oo loogu yeeray gudasho waajib ciidan,
- inaad u baahan tahay inaad wax ka qabato arrimo dhanka amaanka ah sidda dagaal qoyska dhexdiisa ah, gacanqaad, ama ilaalaysi

“Xaalad cudur oo culus’ macnaheedu waa ‘jiro jireed ama maskaxeed, dhaawac, wiiqmid, cudur ama khalad u isticmaal maan-dooriye.’ Waxaa ku jira dhalida ilmo, xaalado la xiriira uurka ama qaliin.

Wixii akhbaar ah ee dheeraad ah iyo si loo codsada gal bogga: <https://paidleave.mn.gov/>

Lacag intee le'eg ayaan heli?

Waxaa lagu siin qaar ka mid ah lacagtaadda shaqada ee joogtadda ah ee aad ku shaqayso inta aad ku jirto Fasaxa Lacagtu socoto. Dadka intiisa badani waxaa la siiyaa in u dhaxaysa 55% iyo 90% ee lacagtooda caadiga ah. Inta ay tahay lacagta lagu siinayaa waxa ay ku xiran tahay lacagta aad caadiyan kasbato.

Waxa aad caadiyan kasban kartaa:

- ilaa iyo \$686 asbuucii, waxa aad heli 90% lacagtaada caadiga ah ee shaqada.
- inta u dhaxeeysa between \$686 iyo \$1,372 asbuucii, waxa aad heli 66% ee lacagta caadiga ah ee shaqadda.
- inta ka badan \$1,372 asbuucii, waxa aad heli 55% lacagtaada caadiga ah ee shaqada.

Haddii aad ku leedahay shaqadaadda waqti fasax ama jiro oo lacagta shaqada lagu siinayo, waa aad isticmaali kartaa waqtigan xilliga waqtiga Fasaxaaga Lacagtu kuu socoto. Shaqaddu waxaa dhici karta inay ku tiraa waa inaad isticmaasho kuwaa. Waqtigaaga jiradda iyo fasaxa ee meesha kuu dhigma waxaa loo isticmaali karaa inuu bixiyo faraqa u dhaxeeya cadadka Fasaxa Lacagtu kuu socoto lagu siin iyo lacagta caadiga ah ee aad ku shaqeyso.

Haddii ilmo igu soo kordheen 2025, ma qaadan karaa Fasaxa Lacagtu socoto?

Haa. Haddii uu ilmahaagu dhashay 2025, waa aad qaadan kartaa Fasaxa Laxowsiga laga bilaabo bisha Janaayo 1, 2026 ilaa:

- Maalinta ka horeeysa maalinta ilmahaagu uu noqdo 1 sanno jir
- Maalinta ka horeeysa maalinta sannad-guuradda 1-sanno ah ee aad u qaadatay ilmahaa koriimadda ama lagugu meeleeeyey inaad hayso

Haddii ilmahaagu uu ku jiray cisbitaalka muddo ka dheer inta waalidku caadiyan ay ku jiraan markii uu dhashay, Fasaxa Laxowsiga waa khasab in la qaato ka hor 1 sannad-guuradda maalinta ilmaha cisbitaalka laga keenay oo guriga la keenay.

Ka waran haddii shaqadaydu ay ku xad gudubto xaquuqdayda Fasaxa Lacagtu socoto?

La soo xiriir Waaxda Shaqadda iyo shaqaalaha ee Minnesota (Minnesota Department of Labor) iyo Qaybta Nidaamyadda Shaqada (Labor Standards Division).

dli.laborstandards@state.mn.us.

651-284-5075

Su'aalo?

La soo Xiriir Rugta Fasaxa Lacagtu socoto khadadkan hoose.

651-556-7777 ama 844-556-0444

Xog Urursan oo ku saabsan macluumaadka sharciga MA AHA talo xagga sharciga. La tasho qareen. Ha isticmaalan xogtan urursan haddi ay 1 sano ka soo wareegtay xilligii la daabacay. Weydiiso xogtii ugu dambaysay, liiska xogta urursan, ama aad ku hesho habab kale.

© 2026 Minnesota Legal Services Coalition. Qoraalkan waa la sii badin karaa waxaana loo adeegsan karaa oo kaliya hab shaqsi ah iyo waxbarasho kaliya. Xuquuqda kale waa mid la dhawray. Ogeysiiskan waa inuu la socdaa nuqul kasta oo la sii daabaco. Dib u daabicidda, sii qeybinta, iyo in loo isticmaalo hab ganacsi ah waa mid si adag loo mamnuucay.